

КАФЕДРА СУСПІЛЬНОГО ВРЯДУВАННЯ

Робочий тематичний план (силабус)
навчальної дисципліни

МЕТОДИ АНАЛІЗУ ПОЛІТИКИ

(METHODS FOR POLICY ANALYSIS-GC)

Загальний обсяг	– 3 кредити (90 годин)
Семестр	– 1
Лекційні заняття	– 10 годин
Групові заняття	– 20 годин
Самостійна робота	– 60 годин
Заключний контроль	– іспит

ВИКЛАДАЧІ ДИСЦИПЛІНИ

Лектор

Льченко-Сюйва Леся Василівна, к.держ.упр., доцент
доцент кафедри суспільного врядування

Час і місце консультування

Щовівторка, з 11:00 до 13:00
Офіс 4-324, 4 корпус
вул. Волоська 8/5

Контактна інформація

Тел.: 044 425 6073
Моб.: 050 334 8623
Viber: 063 885 0612
Електрона пошта lchenko-Syuyva@ukma.edu.ua

Викладачі, які ведуть групові заняття

Льченко-Сюйва Леся Василівна, к.держ.упр., доцент
доцент кафедри суспільного врядування

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Опис дисципліни

На сьогодні для України вкрай важливим є забезпечити формування та реалізацію публічної політики, що базується на доказових фактах. У цьому контексті розуміння та застосування методів, які дозволяють сформуванню релевантну та валіну доказову базу для прийняття управлінських рішень набирає неабиякої актуальності. Дисципліна «Методи для аналізу політики» є оглядовим курсом, який має на меті ознайомити студентів із якісними та кількісними методами, що їх використовують на різних етапах аналізу політики. Якісні аналітичні методи: класифікаційний аналіз, аналіз припущень, ієрархічний аналіз, синектичний аналіз. Основні методи аналізу середовища політики – SWOT, PEST(LE). Основні методи

побудови причинно-наслідкових зв'язків та визначення проблеми політики – «дерево проблем» та діаграма Ісікави «риб'ячий кістяк». Кількісні методи фокусуються на основах проведення статистичного аналізу даних та коректній побудові таблиць, графіків, діаграм тощо.

Мета навчання

Вивчення дисципліни дозволить слухачам аналізувати та виробляти публічну політику, що базується на доказових фактах, і орієнтована на вирішення суспільних проблем на основі релевантних, верифікованих та валідних даних застосовуючи основні якісні й кількісні методи аналізу політики.

Результати навчання

У результаті навчання студенти будуть

- розуміти необхідність вироблення та реалізації політики, яка базується на доказових фактах, як ключового елемента забезпечення належного врядування, що в свою чергу посилює розвиток демократичних процесів (A1.32);
- застосовувати сучасні методи встановлення причинно-наслідкових зв'язків та визначення (формулювання) проблем публічної політики (A1.34; B1.32; A1.U1; A1.U2);
- здатні аналізувати причинно-наслідкові зв'язки у вже прийнятих владних рішеннях (B1.32);
- використовувати кількісні (статистичні) методи аналізу даних для формування доказової бази публічної політики, що посилює відкритість, прозорість та обґрунтованість прийняття владних рішень (A1.U3; B1.32);
- використовувати математичні методи та сучасні комп'ютерні технології для аналізу та верифікації даних, на основі яких були прийняті владні рішення (A1.34; A1.U3; B3.U2);
- узагальнювати отримані результати у вигляді таблиць, діаграм, графіків тощо та робити синтезовані висновки (B3.U2);
- здатні працювати в команді та презентувати отримані результати (B4.U; B4.U3; B4.U2).

ОСНОВНА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. **Аналіз вигід і витрат: практ. посіб.** / Секретаріат Ради Скарбниці Канади; наук. ред. пер. англ. О. Кілієвич. – К.: Основи, 1999. – 175 с

2. **Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень.** Зб. докум. і матеріалів /Уклад. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004. – Режим доступу: www.IPAS.org.ua

3. **Богдан О.** Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан; консультант-рецензент Володимир Паніотто. – К.: Дух і Літера, 2015. – 380 с., з іл.

4. **Лунгін О.Є. Статистика.** [текст] підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене / О.Є.Лунгін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

5. **Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології** [текст] підручник / Д.В.Неліпа. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 304 с.

6. **Політична наука: Методи досліджень:** підручник / [О.А.Габрієлян та ін.] ; за заг.ред. О.А.Габрієляна. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 320 с. – (Серія «Альма-матер»).

PS. Список літератури не є вичерпним. Слухачі можуть користуватись іншими джерелами, попередньо погодивши їх із викладачем дисципліни

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Лекції	Групові заняття годин	Самостійна робота
Семестр 1			
Тема 1. Публічна політика. Цикл політики. Стадії/етапи ЦП. Індикатори політики	2	4	12
Тема 2. Якісні і кількісні методи, що їх використовують на різних стадіях циклу політики	2	4	12
Тема 3. Основи статистичного аналізу (групування, абсолютні і відносні величини, середні величини, показники варіації)	2	4	12
Тема 4. Основи статистичного аналізу (аналіз показників динаміки)	4	8	24
Разом	10	20	60
Залік			

Тема 1. Публічна політика. Цикл політики. Стадії/етапи ЦП. Індикатори політики

Лекції – 2 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 12 год.

1. Основні поняття
2. Аналіз державної політики
3. Цикл політики
4. Моніторинг та оцінювання
5. Індикатори результативності політики

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 1, робочий матеріал до теми 1 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)

2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Зб. докум. і матеріалів /Уклад. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004. – Режим доступу: www.IPAS.org.ua

Групові заняття до теми 1 (4 год.).

Заняття 1.1 Публічна політика. Цикл політики. Стадії циклу політики (модерована дискусія) – 2 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 1, робочий матеріал до теми 1 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)

2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Зб. докум. і матеріалів /Уклад. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004. – Режим доступу: www.IPAS.org.ua

Заняття 1.2 Індикатори політики (модерована дискусія, роботи в малих групах) – 2 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 1, робочий матеріал до теми 1 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)

2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Зб. докум. і матеріалів /Уклад. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004. – Режим доступу: www.IPAS.org.ua

Тема 2. Якісні і кількісні методи, що їх використовують на різних стадіях циклу політики

Лекції – 2 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 12 год.

1. SWOT, PEST(LE)
2. DELFI
3. Аналіз причинно-наслідкових зв'язків: «Дерево проблем», діаграма Ісікави «Риб'ячий кістяк»
4. Формулювання індикаторів політики: SMART, CREAM
5. Методи оцінки альтернатив політики

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 2, робочий матеріал до теми 2 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)

2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Зб. докум. і матеріалів /Уклад. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004. – Режим доступу: www.IPAS.org.ua

Групові заняття до теми 2 (4 год.).

Заняття 2.1 Практичне застосування методів SWOT і PEST(LE) (модерована дискусія, робота в малих групах над проектами SWOT і PEST(LE), презентація проектів) – 2 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 2, робочий матеріал до теми 2 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)

2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Зб. докум. і матеріалів

Заняття 2.2 Методи формулювання індикаторів політики SMART і CREAM, методи аналізу альтернатив (модерована дискусія, роботи в малих групах над проектами формулювання індикаторів політики в методах SMART і CREAM, презентація прєктів) – 2 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 2, робочий матеріал до теми 2 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)

2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Зб. докум. і матеріалів /Уклад. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004. – Режим доступу: www.IPAS.org.ua

3. Політична наука: Методи досліджень: підручник / [О.А.Габрієлян та ін.] ; за заг.ред. О.А.Габрієляна. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 320 с. – (Серія «Альма-матер»).

Індивідуальна розрахункова робота

*Творча (індивідуальна) робота є **самостійною роботою студента**. Студент самостійно (попередньо погодивши з викладачем) обирає тему дослідження та відповідний масив даних, на основі якого буде проведений аналіз структури явища, показників координації, середніх величин, показників варіації та аналіз динаміки обраного явища протягом останніх 4-5 років.*

Мета роботи: *самостійно навчитись проводити аналіз кількісних даних (основні статистичні методи), що є необхідним для розробки та реалізації політики, що базується на доказових фактах.*

Орієнтовна структура роботи: *У роботі повинен бути проведений аналіз (1) структури явища протягом останніх 4-5 років, (2) розраховані відповідні показники координації за всі роки (дані подані у табличній та візуалізовані у графічній формі), (3) робота повинна містити аналіз середніх величин та (4) розрахунок (та візуалізацію) показників варіації. В своїй роботі слухач повинен розрахувати (5) відповідні абсолютні та відносні показники зміни явища в часі (за ланцюговим та базисним методом), (6) середні показники змін в динаміці явища. (7) Зробити відповідні висновки.*

Представлення результатів аналізу проводиться публічно (в аудиторії) і виноситься на peer assessment.

Тема 3. Основи статистичного аналізу (групування, абсолютні і відносні величини, середні величини, показники варіації)

Лекції – 2 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 12 год.

1. Статистика як наука
2. Групування даних
3. Абсолютні та відносні величини
4. Середні величини
5. Показники варіації

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 3, робочий матеріал до теми 3 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)
2. Лунгін О.Є. Статистика. [текст] підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене / О.Є.Лунгін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.
3. Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології [текст] підручник / Д.В.Неліпа. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 304 с.

Групові заняття до теми 3 (4 год.).

Заняття 3.1 Практичне застосування методів групування, особливості абсолютних та відносних величин (модерована дискусія, робота в малих групах над розрахунками, розв'язання прикладів, представлення результатів) – 2 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 3, робочий матеріал до теми 3 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)
2. Лунгін О.Є. Статистика. [текст] підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене / О.Є.Лунгін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

Заняття 3.2 Практичне застосування методів розрахунку середніх величин та показників варіації (модерована дискусія, робота в малих групах над розрахунками, розв'язання прикладів, представлення результатів) – 2 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 3, робочий матеріал до теми 3 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)
2. Лунгін О.Є. Статистика. [текст] підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене / О.Є.Лунгін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

Тема 4. Основи статистичного аналізу (аналіз показників динаміки)

Лекції – 4 год., групові заняття – 8 год., самостійна робота – 24 год.

1. **Он-лайн опитування щодо якості викладання курсу (10-15 хв.)**
2. Аналіз показників динаміки

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 4, робочий матеріал до теми 4 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)
2. Лунгін О.Є. Статистика. [текст] підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене / О.Є.Лунгін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

Групові заняття до теми 4 (8 год.).

Заняття 4.1 Практичне застосування методів аналізу показників динаміки (модерована дискусія, робота в малих групах над розрахунками, розв'язання прикладів, представлення результатів) – 4 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до теми 4, робочий матеріал до теми 4 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)
2. Лунгін О.Є. Статистика. [текст] підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене / О.Є.Лунгін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

Заняття 4.2 Узагальнення особливостей використання статистичних методів в аналізі політики (модерована дискусія) –4 год.

Обов'язкові для ознайомлення джерела:

1. Матеріали презентації до тем 1-4, робочий матеріал до теми 1-4 (розміщено в електронному вигляді в системі НАУКМА DistEdu)

Залік

Залік складається із закритих і відкритих питань. Закриті питання розраховані на перевірку знань студента основних концепцій та понять. Відкриті перевіряють вміння студента самостійно підбирати і використовувати відповідні методи обробки кількісних даних. Допускається використання ноутбуків (Excel) та/або калькуляторів.

ОЦІНЮВАННЯ

Умови визначення навчального рейтингу

Вид роботи	Кількість	Максимальна кількість балів за виконану роботу
Участь в дискусіях в процесі проведення практичних занять, а саме :	6	Змістовна участь у групових заняттях до 30 балів
<i>Заняття 1.1</i> Публічна політика. Цикл політики. Стадії циклу політики	1	до 5 балів
<i>Заняття 1.2</i> Індикатори політики	1	до 5 балів
<i>Заняття 2.1</i> Практичне застосування методів SWOT і PEST(LE)	1	до 5 балів
<i>Заняття 2.2</i> Методи формулювання індикаторів політики SMART і CREAM, методи аналізу альтернатив	1	до 5 балів
<i>Заняття 3.1</i> Практичне застосування методів групування, особливості абсолютних та відносних величин	1	до 2,5 балів
<i>Заняття 3.2</i> Практичне застосування методів розрахунку середніх величин та показників	1	до 2,5 балів

Вид роботи	Кількість	Максимальна кількість балів за виконану роботу
варіації		
<i>Заняття 4.1</i> Практичне застосування методів аналізу показників динаміки	1	до 5 балів
<i>Заняття 4.2.</i> Узагальнення особливостей використання статистичних методів в аналізі політики	ОЦІНЮЄТЬСЯ ОКРЕМО (див. <i>Підготовка та захист індивідуальної розрахункової роботи</i>)	
<i>Підготовка індивідуальної розрахункової роботи</i> (масив даних обирається самостійно; взаємозв'язок з курсовою або магістерською роботою не є обов'язковим)	1	Повністю якісно виконана робота (текстова частина) до 20 балів
<i>Презентація результатів</i> власного аналізу даних (публічне представлення) виноситься на <i>peer assessment</i>	1	Загальна оцінка за цей вид діяльності є середнім арифметичним виставлених оцінок в рамках <i>peer assessment</i> до 20 балів
Сукупний рейтинг		не більше 70 балів

Примітка. Усі бали, отримані під час роботи, складаються. Якщо фактично отримана кількість балів перевищує максимально допустиму, виставляється оцінка 70 (60), якщо курс завершують заліком (іспитом)

Критерії складання заліку

Характеристика відповіді	Максимальна кількість балів
Виконання контрольного (фінального) письмового тесту в аудиторії	30
Разом	30
Разом за дисципліну	100

Бали, отримані під час іспиту, додаються до отриманих упродовж семестру. Студенти, які набрали:

- 91-100 балів – одержують оцінку А (відмінно);
- 81-90 балів – оцінку В (дуже добре);
- 71-80 балів – оцінку С (добре);
- 66-70 балів – оцінку D (задовільно);
- 60-65 балів – оцінку E (достатньо);
- 30-59 балів – оцінку F (незадовільно);
- 0-29 балів – оцінку F (неприйнятно).

Якщо під час іспиту студент надав правильних відповідей менше, ніж на шість тестових завдань та/чи не подав до захисту творчої роботи, йому виставляється оцінка «неприйнятно», що тягне перескладання.

За результатами перескладання студент може отримати підсумкову оцінку не

вище 65 балів (достатньо).

Якщо студента не допущено до складання іспиту, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому виставляється оцінка «неприйнятно», що тягне повторне вивчення дисципліни.

ПОЛІТИКА ЩОДО ДИСЦИПЛІНИ

Відвідування

Передбачається, що студенти відвідають всі практичні заняття в рамках курсу і візьмуть конструктивну участь в дискусіях і обговореннях, що передбачені під час проведення аудиторних занять. У разі поважних причин, студенту може бути надана можливість відпрацювання пропусків.

Відпрацювання

За умови поважних причин студенту може бути надана можливість письмового відпрацювання пропущених занять. Матеріал для відповідних робіт розміщений в системі НАУКМА DistEdu. Номери завдань до виконання слід попередньо погодити із викладачем курсу. Максимальна кількість балів (за умов пропуску всіх практичних занять – 30 балів)

Додаткові бали

Не передбачено

Академічна доброчесність

Індивідуальні розрахункові роботи, які використовують вже виконані і опубліковані матеріали будуть розглядатися як плагіатні роботи і за ніяких обставин оцінюватись не будуть, а презентація результатів таких робіт в аудиторії буде скасована викладачем курсу.

Вимоги до письмових робіт

Цитування використовуваних джерел є обов'язковим при оформленні розрахункових робіт. Посилання можуть бути оформлені на розсуд студента або за вимогами ВАК України, відповідного ДСТУ, або гарвардським (оксфордським) стилем оформлення посилань.

Поведінка

Студенти не повинні користуватися електронними гаджетами протягом аудиторних занять, окрім ноутбуків для використання програми Excel.

Студенти з обмеженими можливостями

Студенти з обмеженими можливостями дуже заохочуються до участі в курсі.